

התחשבות בין מחלק חשכל ליצרני חשכל בשטח

אוקטובר 2019
חוזר מקצועי מספר 92/19

בסוף שנת 2018, פרסמה רשות החשכל החלטה המגדירה את אופן ההתחשבות הכספית בין מחלק חשכל היסטורי לבין יצרני חשכל בשטח החלוקה. החלטה זו קיבלה תוקף חוקי לאחרונה, לאחר שהחלטה פורסמה לציבור במסגרת "כללי משק החשכל (אמות מידה לרמה, לטיב ולאיוות השירות שנותן ספק שירות חיוני)(תיקון מס' 13), תשע"ט-2019".

על פי תפיסת רשות החשכל, אשר קיבלה ביטוי גם בהחלטה זו, מחלק חשכל אינו צרכן, ומעמדו הינו כמו מעמדה של חברת החשכל מול הצרכן בעיר או במושב. בנוסף הוגדרו בהחלטה דרישות הדיווח החודשי ואופן ההתחשבות בין המחלק ההיסטורי לחברת החשכל בגין החשכל המיוצר בשטח.

כיוון, שבקיבוצים רבים ישנן מערכות סולאריות ממספר אסדרות של רשות החשכל, וכיום יש גם קיבוצים המקימים מערכות נוספות, נסקור בחוזר זה את אופן ההתחשבות בין מחלק החשכל לכל אחת מהאסדרות הסולאריות, בהתאם להוראות הרגולציה.

על פי ניסיונו, במספר רב של קיבוצים לא ערכו ניתוח מלא של השלכות ההוראות החדשות. כתוצאה מכך, ייתכן שקיבוצים אלו פועלים כיום במודל שאינו תואם את ההוראות הרגולציה, על כל המשתמע מכך.

מערכות תעריפיות לצריכה עצמית והזרמת עודפים לרשת (אסדרות 1-8)

המערכות הסולאריות מחייבות את חברת חלוקת החשכל לפי כמות החשכל המיוצר ולפי התעריף לו זכאית המערכת, במקביל חברת חלוקת החשכל מחייבת בסכום דומה את חברת החשכל לישראל (חח"י) ומעבירה את התשלום לתאגיד המערכת הסולארית.

חח"י מחייבת במקביל את חברת חלוקת החשכל בגין צריכת החשכל בשטח החלוקה, לפי כמות החשכל שיוצר ולפי תעריף "מתח גבוה מכירה מרוכזת".

בגין הצריכה העצמית של החשכל, מאבדת חברת חלוקת החשכל את ההנחה מיצרן חשכל פרטי (יח"פ).

יודגש, כי במידה ונפלט חשכל לרשת הארצית, חח"י אמורה לתת לקיבוץ זיכוי בגין חשכל זה.

מערכות מונה נטו

לפי הרגולציה, שפורסמה לאחרונה, על חברת חלוקה לתת למערכת זיכוי בגין החשכל, שנצרך על ידי הצרכן אליו היא משויכת (בתעריף הצרכנות), וכן לזקוף לצרכן "קרדיט", שיקוז מצריכת הצרכן בשעות בהן הוא צורך חשכל והמערכת אינה מייצרת.

בגין ייצור המערכת ישנה דרישה להעביר דמי איזון ודמי גיבוי לחח"י, וכמו כן בגין החשכל שנצרך כקרדיט, נדרשים להעביר גם עלויות תשתית.

ברית פיקוח MBT

רואי חשבון

על חברת חלוקת החשמל להוציא לחח"י חשבונית בגין הקרדיט ששילמה, על מנת לקבל החזר בגין סכום זה, ובמקביל תחויב חברת חלוקת החשמל על ידי חח"י בעלות השימוש בחשמל לפי תעריף מכירה מרוכזת מתח גבוה (כמו במקרה של המערכות התעריפיות).

יודגש, כי בהתאם לרגולציה החדשה, חברת חלוקת החשמל מאבדת את מרווח המכירה, שבין עלות הקנייה למחיר המכירה, בגין חשמל הנצרך ישירות מהמערכת.

כיוון, שבקיבוצים רבים המערכת הינה בשותפות עם צד ג', מומלץ להתחשבן מולו לגבי תוספת הרווח במערכת הסולארית אשר יעבור אליה מחברת חלוקת החשמל.

מערכות במכרז תעריף

בגין חשמל המיוצר במערכת ואינו נצרך אצל הצרכן, שאליו משויכת המערכת, מקבלים תעריף הזנה לרשת לפי התעריף שזכה במכרז (במכרז הראשון זכה תעריף של 23.33 אגורות לקוט"ש).

חשמל שנצרך ב"זמן אמת" על ידי הצרכן חוסך את עלות רכישת החשמל מהרשת הארצית, ובגינו יש להעביר לחח"י עלויות מערכתיות (כ-6 אגורות לקוט"ש).

דיווח

על פי הרגולציה החדשה על מחלק החשמל להעביר דיווח חודשי לחברת החשמל, מאומת בתצהיר חתום על ידי עורך דין, אשר בו יפורטו הפרטים שלהלן:

- הספק וסוג טכנולוגיה של כל מתקן ייצור.
- כמות החשמל שיוצרה בכל מתקן ייצור לפי התפלגות שעתית.
- כמות החשמל שהוזרמה לרשת החלוקה של המחלק.
- התשלום ששילם המחלק לכל מתקן ייצור.

כאמור, ייתכן שקיבוצים רבים פועלים כיום במודל שאינו תואם את הוראות הרגולציה, על כל המשתמע מכך. על כן, אנו מציעים לחברות חלוקת חשמל, לבצע ניתוח כולל של הייצור הסולארי בשטחי חלוקת החשמל, לבחון את הפוטנציאל לייצור חשמל נוסף בשטח החלוקה וכן להגדיר את אופן ההתחשבנות של מחלק החשמל מול כל מערכת סולארית הפועלת בשטחו.

לצורך מידע נוסף ניתן לפנות ל:

רו"ח אלון ראובני, בטלפון: 052-4771747 או בדוא"ל alonr@mbtcpa.co.il

נרי אולמן, בטלפון: 03-6382808 או בדוא"ל nery@mbtcpa.co.il